

آیات قرآن در اشعار امیر معزی نیشابوری

رضا دهمرده^۱، ندا دهمرده^۲

۱- دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت مالی دانشگاه خوارزمی تهران

چکیده

بهترین راه شناخت شخصیت و دامنه ی علم و اندیشه ی هر شخصی، بررسی و مطالعه ی همه جانبه ی آثار آن شخص است که «إِنَّ آثَارَنَا تَدُلُّ عَلَيْنَا»: آثار ما بیانگر معرف ما هستند. بررسی اشارات و تلمیحات یکی از راه های معنی آفرینی است که هر چه دامنه ی اطلاعات و آگاهی شاعر یا نویسنده بیشتر باشد به همان نسبت تلمیحات و اشارات بیشتری را در آثارش بیان می کند. امیر معزی یکی از شاعران برجسته و شاخص زبان فارسی است که در تمام علوم و فنون ادبی فردی صاحب نظر است. به طوری که در دیوان او اشارات، تلمیحات، آیات قرآن، احادیث، پیامبران، اصطلاحات فلسفی و کلامی، اعلام، اساطیر، فنون و صناعات ادبی، از قبیل ارسال المثل، تضمین، اقتباس و... دیده می شود.

در ادبیات فارسی خاصه در شعر غالباً به نکته هائی برمی خوریم که اشاره به واقعه ای تاریخی یا داستانی است و شاعر از آن واقعه با اشاره به شخص یا داستان به تمثیل و استعاره یاد کرده است و دریافتن لطف شعر و غرض شاعر جز با دانستن آن داستان و شناختن آن اشخاص میسر نیست. گذشته از این در شعر فارسی همیشه به علوم مختلف از نجوم و منطق و عرفان و اصطلاحات ادبی اشاره شده است و درک مفهوم شعر محتاج آشنائی با این اصطلاحات و اشارات است. در این مقاله به اشارات و تلمیحات آیات قرآن کریم در دیوان امیر معزی نیشابوری پرداخته شده است.

واژگان کلیدی: اشارات، تلمیحات، آیات، قرآن کریم، معزی